

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 29. Acaraienses & Iguazuani transmigrant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

relictâ, utrique obstinisset. Qui citatissimo ad Assumptionis urbem centum leucarum itinere ex Urvaicâ delatus, Prætozem primùm convénit, compositissimis verbis rogans, ne novos homines contra Regis Catholici mentem terreret nimis imperiis, néve vexationibus pacatos irritaret. Barbaros paulatim & leniter domandos esse, sic domitos, leges & imperia capefituros. In quam rem multis ultro citroque agitaris, tandem perpulit Prætozem, ut in suam utcumque sententiam concederet. Cum Episcopo, pertinaciùs negotium suum urgente, fortius agendum fuit. Igitur diplomatibus Regum Catholicorum & Pontificum in Societatis favorem expromptis evidenter demonstratum est, eò jus Episcopi non extendi, ut posset ob eas causas religiosos homines sacris interdiceret. In his rebus dum sunt, Provincialis Vasquius adveniens longè majus pondus habuit ad dissolvendas Episcopi machinas, eò iterum obliquè collineantis, ut amotâ Societate externos Sacerdotes in Neophytorum Paranensium oppida, cum certâ Evangelicæ propagationis pernicie, induceret. Ad quod evertendum expromptis non unâs Regis Catholici litteras, disertis verbis imperantis, ne quis temerariò ausu vellet Societatem ab curâ Neophytorum, quovis prætextu, se inconsulto subtrahere, aut quomodocumque vexare. Cui rei cum autoritatem suam Prætor jam benevolus interposuisset, Episcopus tandem dedit manus; & Petri Romeri ad Paranam revertentis vestigia premens, iterum nova oppida invisit, Neophytosque confirmavit.

Uterque conciliantur.

Conciliatio confirmatur.

CAPUT
XXIX.
Acaraienses & Iguasuani transmigrant.

HAs vexationes excepit belli metus, & transmigratio duorum oppidorum. Iverat jussu Majorum Pater Joannes Augustinus Contreras, adverso Paranâ reliquias & supellestem destructâ Guairaniæ advecturus. Sed eunti, & famosum præcipitium prætervecto, aliquot Mamaluci occurrerant, operosè seiscitantes de Iguasuano & Acaraïensi Neophytorum nostrorum oppidis ad Paranam sitis, narrantesque tres Mamalucorum cohortes cum Itatiniensî præda non procul abesse. Quæ res suspicionem movit novæ invasionis. Quare Joannes Augustinus, unde venerat rediens, quàm citissimè potuit Iguasuanos & Acaraïenses per se, per litteras verò Petrum Romerum, de periculo monet; qui extemplo nunciis per Paranâ & Urvaicâ oppida missis, Socios, quanto numero potuit, ad se vocat. Postquam frequentes convênere, conceptis verbis voto firmatis, pro tuendo grege capita sua cuiusvis mortis periculo consecrantes, ad arma Neophytos animant. Inter quos excelluit ardor Romeri, pro se summa discrimina ambientis, & autoritate præoccupantis. Interim Acaraïenses, increbrescente prædonum famâ, oppidum suum delerentes concremantisque, Itapuanis, & Corporis Christi oppidanis, aliquot dierum itinere se adjunctum venere, ubi, depositâ spe patriam repetendi, hæctenus perseverant. Quapropter ad Iguasuanos periculo eximendos Petrus Romerus proram & animum convertit. Satis constabat illud oppidum conservari non posse, nisi aliò transferretur: nam præterquam quòd triginta leucarum intervallo distractum erat ab aliis Neophytorum coloniis, facilis erat, seu fluvio, seu terrâ, è Guairania descensus. Cæpto igitur transmigracionis consilio, de loco agi cceptum est. Campus erat ad Urvaicam Conceptionis, & Divi Xaverii colonias inter medius, fundando oppido opportunus, sed circumflexum erat iter, & quinquaginta leucarum, verabanturque Patres, ne quemadmodum maxima pars Guairaniæ Neophytorum in transmigracione petierant, id Iguasuani ob eandem causas succederet: quam formidinem dissipavit potentior metus ab hostibus, & ratio dictans, satius esse partem, quam totum, periclitari. Adde quòd Romerus rem faciliorem reddidit, imperato per oppida reliqua commeatu, & contractis undique navigiorum auxiliis, frequentibusque Sociis transmigracioni adesse jussis. Siebis mille & ducenta Iguasuanoz capita sine gravi incommodo translata sunt, & constructo in Urvaicâ littore oppido, reservato Mariæ Majoris titulo, inter Urvaicenses computari cæpere. Ne transmigrarent, demon Angeli lucis & Regiæ Cælorum specie adolescentulo aliquoties se spectandum præbuit, promittens, si in patria remanerent, suo patrociniò à Mamalucis & aliis periculis futuros indemnes: eoque res procefferat, ut à multis

Petri Romeri vigilantia.

Acaraienses oppidum suum deserunt.

TUTA D
JUVXX
reputat in
opidum
revertit.

Iguasuanoz transmigratio.

credetur:

crederetur : sed indicio hujus rei accepto, dæmonis fallacia, Sociorum vigilantia, dissipata est. Multi, ut fit, transmigratori restiterunt, antiquis sylvis se abdentes, quos Socii & fideles Neophyti repetitis excursionibus à fuga retraxere. Præterea interjecto tempore crevit oppidum (in quo ego per biennium vixi) novis accessibus Barbarorum grandi Christianæ rei incremento.

TRADUCTIS Iguasuanis, decem oppida ab Societate constructa in Urvaicensi regione censebantur, de quorum rebus hæc pauca accipe. In Conceptionis oppido in memoriam patientis Christi introductus publicæ flagellationis usus magnam admirationem habuit : nam viri puerique aded se acerbe cruentavere, ut modus adhibendus fuerit rigori, eò magis commendando, quòd ea gens suis corporibus indulgentissima sit, & ante susceptam Fidem etiam pro castigandis pueris nomen flagrorum penitus ignoraret. Sed Fide semel imbuti ardebant plerorumque animi pro admittis delictis in se severissime animadvertentium, & alia virtutum exercitia Europæis Christianis usitata usurpantium. In eo oppido ducenta & quatuor capita Christianis accessere. Sed longè plures in Piratinensi colonia, quorum incolæ Neophyti Ethnicos summâ curâ conquistos Sociis baptizandos tradidere. In Japæivensi oppido, publico apparatu, & remotorum populorum concursu, Venerabile Sacramentum primò expositum est. Purificatæ Virginis colonia fortuito igne magna ex parte flagravit; ne flamma templum involveret, statua Reginae Cælorum opposita est, optimo successu. Numerus Caasapaminensium hoc anno ad partes Christi traductorum quingentos & viginti superat. In Sancti Francisci Xaverii oppido trecenti nonaginta & unus, magna ex parte adulti, salutaribus aquis immersi sunt. Ex Caaiuarum gente viginti-quatuor capita se ultrò Sociis tradidere. Transfugarum manipulus ad ovile Christi postliminiò etiam reductus est. Hoc oppidum in commodiorem locum translatum, sub tanto patrono hæctenus feliciter, aucto numero, perennat. Socii in Assumptæ Virginis Neophytorum colonia præter quadringentos & octo adultos, octoginta-novem infantes baptizavere. Imaginem portentoso sudore apud Acaraïenses commendabilem è Parana huc translata magnâ pompâ in templum invexere. Neophytus à popularibus suis monitus, ne Sacrum die festo omittere veller, post spretam monitionem repentino fato interiit. Alterum Sacri etiam audiendi die festo negligentem fulgur interemit. Nonnemo sub initium Quadragesimæ sacros Cineres spernens, eo ipso tempore, quo Neophyti cineribus ritè aspergebantur, à prædonibus fœdè trucidatus est. In Caaroënsi Sanctorum Japoniæ Martyrum oppido, sub cura Josephi Oregii & Petri Spinosa quingenti & octoginta-duo Christiano ritu abluti, & quadraginta paria Matrimonii vinculo adstricta sunt: in Quadragesima subinde uno die trecenti numerati, qui se asperâ flagellatione exciperent; pueris vix infantia egressis parentes suos exemplo animantibus. In Principum Apostolorum apud Caalapaguaquenses, Adriano Knudio ministro, quadringentos adultos, & ducentos infantes, Christianorum albo inscriptos fuisse constat. Nec minores fuere progressus apud Caapienses, Petri Molæ infatigabili labore rem Christianam promovente. Sancti Caroli oppidi Patroni imago, Ludovici Bergeri penicillo depicta, magno Caapiensium plausu, non sine pompa, in templo collocata est. Ex hoc compendio viri cordati conjicient magnos Sociorum Urvaicensium labores, diu noctuque animarum prædæ invigilantium, & latebras omnes ac sylvas excutientium, quo certatim, quanto maximo numero possent, Christi gregem auferent.

PORRÒ quamvis tanta, quanta narravimus, ad Urvaicam gerebantur, longè tamen notabilia fuere Tapensis Provinciae incrementa. In Sancti Michælis oppido Christophorus Mendocça, & Paulus Bennavidius octingentos & quadraginta-quatuor magno labore abs se reductos in numerum filiorum Dei coopravere. In Sancti Thomæ colonia nongenta adultæ ætatis capita, præter sexcentos infantes, ab Ludovico Ernoto & Emmanuèle Bertot Christiano ritu lota sunt; longè pluribus in utroque oppido in Candidatorum catalogum relatis. Ibidem Indum quinque

O o

pellicibus

CAPUT
XXX.
De Urvaicensibus
coloniis.

Ibidem quatuor-
decim voluntaria ca-
stigatio.

Quatuor et
ducenti bap-
tizantur.

Item viginti
supra quin-
gentos.

Item 391.

Circiter
quingenti.

Sacri viola-
tor castigat-
us.

Et cinorum
sacrorum.

582 bap-
tizantur.

Item sexcenti.

Et totidem
fermè alii.

CAPUT
XXXI.
Sanctorum
Michælis
& Thomæ
oppidorum
incrementa.
844 bap-
tizati.
Item mille et
quingenti.